

Mottagningskontroll

Med mottagningskontroll avses i EKS byggherrens kontroll av att material och produkter har förutsatta egenskaper när de tas emot på byggplatsen.

➤ Enligt EKS 9, Avd A, 18 §, ska all kontroll dokumenteras, alltså även mottagningskontrollen.

Enligt EKS 9, Avd A, 14 §, måste byggherren förvisa sig om att material och byggprodukter har sådana egenskaper att materialen och produkterna korrekt användas i byggnadsverket gör att detta kan uppfylla egenskapskraven i EKS och i BBR.

➤ Om de mottagna produkterna har bedömda egenskaper enligt EKS 9, Avd A, 4 §, kan mottagningskontrollen inskränkas till identifiering, kontroll av märkning och granskning av produktdeklarationen att varorna har förutsatta egenskaper.

Om byggprodukterna inte är bedömda i den mening som avses i EKS 9, Avd A, 4 §, fordras verifiering genom provning eller annan inom EU vedertagen metod så att egenskaperna är kända, lämpliga och kan värderas före användning.

Som allmänt råd sägs i EKS 9, Avd A, 14 §, att även om byggprodukter har egenskaper som bedömts enligt alternativen a, c eller d i EKS 9, Avd A, 4 §, innebär detta inte att produkten bedömts mot svenska krav på byggnadsverk enligt EKS eller BBR. Sådana bedömningar innebär endast att byggherren ska ha tilltro till den produkt- eller prestandadeklaration av produktens egenskaper som medföljer. Med ledning av produkt- eller prestandadeklarationen kan byggherren avgöra om byggprodukten är lämplig för aktuell användning. För byggprodukter med bedömda egenskaper behöver byggherren inte göra någon provning av dessa egenskaper.

Mer detaljerad information om vad mottagningskontrollen bör omfatta ges inte i EKS.

➤ Råd om vad en mottagningskontroll av stålmaterial, tillsatsmaterial för svetsning samt fästelement bör omfatta kan man däremot hitta i "gamla" BSK 07, avsnitt 9:4.

➤ För stålmaterial som har bedömda egenskaper bör enligt BSK 07, avsnitt 9:431, mottagningskontrollen omfatta kontroll av att produkterna är märkta och identifierbara mot tillhörande intyg samt utan skador från lagring, transport, hantering etc.

➤ För att undvika eventuella framtida problem kan det vara bra om mottagningskontrollen även inkluderar att de levererade komponenterna uppfyller ställda toleranskrav och har avtalade rost- och brandskydd.

I BSK 07, avsnitt 9:431, ges även råd om kontroller och provning av materialegenskaper, inklusive hänvisningar till standarder för provtagning och provning, för det fall det mottagna materialet inte är bedömt i enlighet med EKS 9, Avd A, 4 §.

➤ För tillsatsmaterial för svetsning anges i BSK 07, avsnitt 9:432, att man vid mottagningskontrollen bör kontrollera att produkter/förpackningar är märkta och identifierbara samt att förpackningen är oskadad.

För tillsatsmaterial som ej är en CE-märkt produkt bör mottagningskontrollen omfatta provning enligt SS-EN 14532-1 av hållfasthetsegenskaper, brottförlängning och slagseghet. Uppgifter om CE-märkta produkter framgår t ex av www.svets.se/svetsportalen.

➤ Även för fästelement bör mottagningskontrollen omfatta kontroll av att produkter/förpackningar är märkta och identifierbara mot intyg.

Enligt SS-EN 1090-2 fordras minst ett 2.1-intyg, men i SBI:s handbok rekommenderas ett 3:1-intyg för att erhålla full spårbarhet. Man bör även kontrollera att skruvar, muttrar och brickor är CE-märkta. Skruvar och muttrar till förspända förband bör vara i hållfasthetsklass 8.8 eller 10.9, vara samlevererade och följa de rekommenderade kombinationer av fästelement som ges i tabell 5.7 i SBI:s handbok.

För fästelement ges vissa rekommendationer om mottagningskontroll i BSK 07, avsnitt 9:433. Dessa är dock i huvudsak inriktade mot att informera om vilken mottagningskontroll som krävs om hållfasthetsegenskaper, toleranser och förekommande ytbehandling inte dokumenterats med ett kontrollintyg.